

Magyar méhészek tapasztalatai a Feedbee[®]-vel

Magyarországon – Európában elsők között – az idei év elején indult el a Feedbee virágpórhelyettesítő méhtáplálék forgalmazása. Ezt az úttörő szerepet felvállalva, némi izgalommal és kíváncsisággal vártuk a Feedbee-t használó magyar méhészek első visszajelzéseit. Június folyamán számos vásárlónkat kerestük fel telefonon, hogy érdeklődjünk a Feedbee-vel kapcsolatos észrevételeikről, tapasztalataikról.

E felmérés során örömmel tapasztaltuk, hogy a méhészek 90%-ot meghaladó arányban kifejezetten elégedettek voltak a Feedbee által elért eredményekkel. Rövid összegzésként a következő, általánosnak nevezhető tapasztalatokat szeretnénk kiemelni:

- A méhcsaládok kimagasló eredményeket értek el a fejlődés és a mézhozam vonatkozásában.

- Erősek, jó egészségi állapotúak, ellenállóbbak voltak.

- A tavaszi etetés alatt méhcsaládonként átlagosan elfogyasztott Feedbee mennyisége 1 kg volt.

- Az etetés mindhárom formája, (por alakban, lepénynek vagy szirupnak elkészítve), eredményes volt.

- Lepényes etetésnél lendületes fogyasztás a porcukor hozzáadásával készített lepények esetében volt tapasztalható. Porcukor nélkül, Feedbee és cukorszirup felhasználásával készült lepények nem kellően édesek, fogyasztásuk vonatkoztatott volt. A jó eredmények viszont ebben az esetben sem maradtak el, amint az a beszámolókból is kiderül.

- A kimagaslóan gyors fejlődés jó azok számára, akik méhészetükben a családok számának intenzív növekedését szeretnék elérni, illetve tartalékcsaládokat kívánnak készíteni. Akiknek nincs ilyen szándékuk, számukra az egyetlen „problémának” a fokozottabb rajzásveszély fennállása tűnik. A fejlődés intenzitása természetesen befolyásolható az elkészített eleség Feedbee-tartalmának csökkentésével, illetve az etetési időszak megválasztá-

sával. Erre irányuló kísérletek jövő tavasszal lesznek.

A következőkben három méhész részletes beszámolóját ismertetjük.

Több méz

Feedbee-t ez év február 17-én raktam be 30 méhcsaládhoz, puha lepény formában, kísérleti jelleggel. Az állomány fennmaradó része – 120 család – tekinthető kontrollnak. A Feedbee-s lepényeket félkilós adagokban készítettem, a gyártó leírása szerint. Ezek a kísérleti méhcsaládok semmilyen egyéb cukorszörpös etetést nem kaptak a tavaszi folyamán, csak a 0,5 kg gyógylepényt és a 0,5 kg Feedbee lepényt. A méhek kissé nehezen kezdték el hordani, de egy bő hónap alatt elfogyasztották. A Feedbee-vel táplált családok nagyon jól megerősödtek, és már március végén ezekre a kaptárakra mézteret kellett felhelyezni. Ekkorra a kísérleti családok jelentősebb részében a fiasítás kiterjedése rakodókaptárakban (közép Boczonádi, 1/2 méztérrel) elérte a 7-8, NB kaptárakban a 9-10 keret fiasítást. Ezek a méhcsaládok április 10-e körül már rajozni készültek, ezért már repcevirágzás előtt mülépet kellett helyezni, gyengíteni a családokat, hogy ne rajozzanak meg.

A 30 méhcsaládból a repcevirágzás 2/3-áig 25 családot meg kellett osztani. Az új családok akácon már hordtak 10-15 kg mézet. A megosztásra nem kerülő 5 család jóval gyengébben indult tavasszal, de akáca ezek is teljesen felfejlődtek. A méhcsa-

A SZERZŐ FELVÉTELE

A véleményem a Feedbee-vel kapcsolatban nagyon pozitív. Méheim erősek és az előző évekhez viszonyítva gyorsabban felfejlődtek. A repcére fejlettek, erősek, talán túl erősek is voltak.

ládok 1-2 nap alatt 3-4 mülépet építettek ki, ezeket az új lépeket az anyák azonnal bepetézték. Példának említem, hogy amelyik rakodókaptárból elvettem 5 keret fedett fiasítást és helyére 5 mülépet tettem, az anya 3 nap múlva bepetézte az összeset. A kettéosztott családokon nem lehetett észrevenni a gyengítést, olyan ütemű volt a fejlődése és az új méhek kezelése.

A Feedbee-vel etetett méhcsaládok átlaghozama: *tavaszi méz* (gyümölcs, fűz) 10 kg, *repce* 30 kg, *akác* 35 kg (egy akác, az új családok gyűjtése nincs beleszámítva!), *nyári méz* (napraforgóig) 12 kg. Ezek a mennyiségek a ki-pergetett méz súlyát jelentik. A Feedbee-vel nem táplált családoknál repce előtt és akác után nem volt elvehető mézmennyiség. Repcén 18 kg, akácon 30 kg volt az átlagos mézhozam. A méhekkel nem vándoroltam.

A Feedbee-vel etetett méhcsaládoknál a méhek sokkal nyugodtabbak, előbb indulnak hordani, több nektárt és több virágpórt hordanak, mint a kontroll családok. Több és zártabb a fedett és a nyitott fiasítás is. Az anyák sokkal több petét raknak naponta, mint a kontroll csalá-

dok anyái. A fiatal anyák előbb kezdik el a petézést a pározatokban is.

A dolgozó méheken lehetett látni, hogy gömbölyűek, teltebbek. Az akác után népességcsökkenést nem lehetett észrevenni. A Feedbee-vel etetett családok most is népesebbek az átlagnál.

Mindezek mellett még van egy igen pozitív észrevételem. Atkát nem lehet látni a családoknál, akác előtt sem találtam, a herefiasítás vizsgálatakor. Füstöléskor is csak kevés atka potyogott le.

Egy jó tanács azoknak, akik szeretnék használni a Feedbee-t. Minden kaptár mellett legyen még egy üres, tele mülépekkel, mert csak így lehet megakadályozni a rajzás kialakulását. Minden méhésztársamnak csak ajánlani tudom! (*Kámán Levente, Alsópáhok*)

Több méh

Februárban alkalmam adódott beszerezni a Feedbee méhtakarmányt. Szkeptikusként, csak próbaképpen. Hajtott a kíváncsiság, hogy mennyivel tud többet, vagy esetleg kevesebbet ez az anyag az általam eddig használt virágpórpótlóktól. Be kell valljam, többet tud. Sokkal többet tud. Ezt az anyagot a kutatók nagyon jól kifejlesztették. Hogy mire alapozom megállapításomat? Mivel próbára akartam tenni ezt az anyagot, csak méhállományom egy részét jelöltem ki tesztcsaládnak, mindenféle válogatás nélkül (15 család). Ezek a méhcsaládok a lepények beadása idején, február 22-én átlagos fejlettséget mutattak, betegségtől

mentesek, és megfelelő mézkészlettel ellátottak voltak. Méhállományom többi családjá (70 család) volt a kontroll, hasonló adottságokkal, mindkét csapat azonos telephelyen volt.

A tesztszaládoknak a Feedbee-vel három fajta lepényt készítettem: 1. Feedbee cukorsziruppal gyúrva tészta keménységűre (gyártó leírása szerint); 2. Feedbee porcukorral és cukorsziruppal gyúrva; 3. Feedbee porcukor cukorsziruppal és az általam eddig használt virágpótlókkal elkészítve. Mindhárom esetben 1:1-es cukorszirupot használtam.

A kontroll családok az általam eddig éveken át megelégedettséggel használt virágpótlós cukorlepényeket kapták, melyek mézzel készültek.

Az első ellenőrzések csak a lepények fogyására irányultak. A tiszta Feedbee lepényekhez csak lassan fogtak hozzá, vontatottan hordták, míg a többi szépen fogyott. Valószínűleg az állaga miatt, a többi egy kicsit puhábbra készült. Azt hittem, nem szeretik a méhek, de egy idő után egyre több fogyott. Ahol kellett, pótoltam a fogyást. A külső virágpórhordás csak serkentette a fogyasztást.

Március végén adódott lehetőség a méhcsaládok alaposabb vizsgálatára. Már ekkorra megfigyelhető volt, hogy azok a méhcsaládok „aktívabb” életet élnek, amelyek Feedbee-t fogyasztottak. A tesztszaládok fiasításának vizsgálatánál megállapítható volt, hogy azok a családok rendelkeznek a legnagyobb kiterjedésű fiasítással, amelyek a legtöbb Feedbee-t fogyasztották (tiszta Feedbee lepény).

A legnagyobb meglepetés az volt számomra, hogy a kontroll családok legerősebbnek megítélt családjai is elmaradtak minden Feedbee-t fogyasztó családtól. Volt, ahol a különbség a fiasításos keretszámban könnyen megállapítható volt. Az azonos fiasításos keretszám esetén a kontroll családoknál a fedett fiasítás kiterjedése 15-20%-kal maradt el a tesztszaládoktól. A Feedbee-t kapott családok az összehasonlítás időpontjában lényegesen előrehaladottabb állapotot mutattak a kontroll családokhoz képest. Ezt az előnyüket mindaddig megőrizték és növelték, míg

az esetleges rajzásveszély kialakulása miatt egy család kivételével „megcsapolásra” kerültek. Tény, hogy ezek a családok jelentősen túlteljesítették a kontroll családokat, ez a repcepörgéstől a mézterményiségben is megmutatkozott.

Jelenleg is jó erőben vannak a méhcsaládok. Az első éves tapasztalat azt sugallja, hogy a befektetett költség kamatostul visszatérül.

Ez a különbség számomra már meggyőző eredmény. Okulva a kísérlethől, levonva a tanulságokat, a jövőben mindenképp szeretném használni ezt az anyagot méhcsaládjaim tél végi, tavaszi serkentésénél. *(Kiss János, Kalocsa)*

Kevesebb betegség

A méheknek a Feedbee-t február végén cukorlepény formájában adtam be, keverve porcukorral, családonként 1 kg-ot. Annak ellenére, hogy nem hagytam lehetőséget az összehasonlításra, vagyis nem voltak kontroll családok, a véleményem a Feedbee-vel kapcsolatban nagyon pozitív. Méheim erősek és az előző évekhez viszonyítva gyorsabban felfejlődtek. A repcére fejlettek, erősek, talán túl erősek is voltak. Sok időt vett el a rajzás megelőzése is, ami csak részben sikerült.

Mivel nem tartozom a vándorméhészek táborába, tisztában vagyok azzal, hogy a helyi természeti adottságok meghatározóak az évi méztermelésben és természetesen az időjárásnak is nagy szerepe van. Ennek ellenére nem mindegy, hogy az adott lehetőséget hogyan használják ki a méheim.

A repce jó méztermést adott, ami családonként 23 kg volt. Az akácméz már nem sikerült úgy, ahogy szeretnénk volna, de ez a természeti tényezők rovására írható. Az akác indulását követően még két napig virított a repce, ezt látogatták a méhek. Majd következett három szép nap, de ekkor már érződött a nagy meleg. A kánikula el is vitte az akácot, így csupán 18 kg-

os pergetési eredmény született. Tudni kell, hogy olyan vidéken méhészkedem, ahol nincsenek összefüggő akácok.

Mivel méhanya-nevelő vagyok, minden évben kötelező méhmintákat küldeni nozéma és légcsőatka kivizsgálására *(a szerző Szlovákiában él. A szerk.)*. Az előző évekhez viszonyítva jobb volt az eredmény, de ami a lényeg, nem volt egy családnál sem kimutatva erős fertőzőség.

A február végén elkészített Feedbee-s lepényekből megmaradt pár adag bezacskozva, melyeket nem hűtve tároltam. Ezeket hagyományosan készített cukorlepénnyel együtt, de nem öszszegyúrva, hanem egymás mellé, június végén a pároztató kaputárakba tettem. Arra figyeltem

fel, hogy a hagyományos volt a kelendőbb. A hibát én követtem el, mivel tisztában kellett volna lennem azzal a ténnyel, hogy a Feedbee táp magas fehérjeértékű, amely idővel erjedésnek indulhat. Meglepő mégis, hogy mindez csak 4 hónap után következett be. Hallottam ugyanis, hogy jóval kevesebb mennyiségű, egyéb fehérjepótló (pl.: tejpor, szójaliszt) felhasználásával készült lepények esetében az erjedés 1-2 hónap után meg szokott indulni.

Jelenleg, júliusban is jó erőben vannak a méhcsaládok. Az első éves tapasztalat azt sugallja, hogy a befektetett költség kamatostul visszatérül. Mindenesetre kipróbálok az őszi feletésnél is. *(Kiss Sándor, Ipolyság)*

Piffkó László

ELADÓ

BIO méhészeti termékeket termelő, feldolgozó és forgalmazó vállalkozás

Eladásra kínálunk:

- Ingatlant (telephely): 2750 m²
- 208 m² könnyűszerkezetű Lindab típusú szigetelt épületet
- Raktárt: 200-300 m² fólia
- Raktárt: 180 m² fólia
- Bio rendszerben termelő méhcsaládokat teljes felszereléssel, a hozzá tartozó gépjárműparkkal

Telephely, méhcsaládok

Képek az üzemről

Tel.: (20)-911-1503. E-mail: kapcsolatnet@freemail.hu